

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2019-4-21>**Р. В. Щупаківський**докторант докторантури та ад'юнктури
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОГО ПРАВА

Стаття присвячена розгляду категорії загальних принципів та їхньої ролі для адміністративно-телекомунікаційного права. Автором у статті наведено дефініції «принцип», «принципи права» та безпосередньо «загальні принципи права», висвітлено окремі результати дослідження щодо сутності загальних принципів права й адміністративно-правових принципів.

Загальними принципами права визначено принципи, котрі постають притаманними праву загалом, такими, що діють у межах усіх галузей й інститутів права. Зауважено, що загальні принципи поширюються на всі правові галузі й інститути, а також завдяки загальним принципам формуються основи не лише тлумачення й втілення в життя правових положень законодавства, однак і безпосередньо процедури нормотворчості.

До системи загальних принципів права було зараховано принципи правової визначеності, добросовісності, пропорційності, розумності, верховенства права та закону, рівності громадян перед законом, взаємної відповідальності держави та громадянина, гуманізму та справедливості у взаємовідносинах поміж державою й громадянами.

У статті проведено дослідження практики Європейського суду з прав людини стосовно принципів права. Нормативним документом, у межах якого закріплюється головний принцип міжнародного права інформатизації та телекомунікацій, можна визнати Загальну декларацію прав людини.

Адміністративно-телекомунікаційне право засновується на певній сукупності принципів. Значення процесу визначення принципів телекомунікаційного права у статті визначено як сприяння на об'єднання, організацію та створення ієрархії правових положень телекомунікаційного права.

Автором визначено, що принципи адміністративно-телекомунікаційного права формуються, з одного боку, під впливом загальних принципів, а з іншого – з огляду на цілі телекомунікаційного права.

Зроблено висновок, що українські принципи телекомунікаційного права заснуються на базових, загальних принципах як теорії права, так і безпосередньо адміністративного права. Вони заснуються на конституційних правових положеннях, що закріплюють телекомунікаційні права й свободи, реалізують гарантування їхнього втілення в життя, а також на специфічних рисах і правових властивостях телекомунікацій як об'єкта правових відносин.

Ключові слова: принципи права, загальні принципи права, адміністративно-правові принципи, принцип верховенства права.

Постановка проблеми. Проблематику юридичної природи принципів права, їхньої класифікації повсякчас можна було зарахувати до актуальних проблем юриспруденції. Цей процес є закономірним, адже провідну роль принципів забезпечує їхнє пряме або непряме закріплення в межах норм права, оскільки безпосередньо принципи права всебічно відображають його сутність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових досліджень питання загальних принципів права в рамках цієї статті пропону-

ється звернути увагу на праці таких вітчизняних дослідників, як С.С. Алексєєв, Л.Л. Богачова, В.Л. Грохольський, А.М. Колодій, В.Л. Кулапов, О.В. Малько, Ю.І. Матвєєвою, Т.Н. Назаренко, С.В. Нечипорук, О.В. Петришин, А.О. Полянничко, П.М. Рабінович, О.Ф. Скакун, М.В. Цвік, Н.В. Щербатюк, Л.С. Явич та ін. Аналіз значення загальних принципів права для адміністративно-телекомунікаційного права, на жаль, не знайшов відображення, чим і зумовлюється актуальність написання цієї наукової статті.

Мета статті – висвітлення окремих результатів дослідження щодо понятійного апарату й сутності принципів права, загальних принципів права й адміністративно-правових принципів. Задля досягнення визначеної мети було поставлено такі завдання: визначення терміна «принцип права», аналізування правової категорії «загальні принципи права», розгляд принципів правової визначеності, добросовісності, пропорційності, розумності, а також дослідження практики Європейського суду з прав людини стосовно принципів права.

Виклад основного матеріалу. Виклад основного матеріалу дослідження пропонується почати з короткого висвітлення розуміння в теорії права категорії «принцип», що вживається лише до тих категорій, які можуть бути названі основоположними, оскільки принцип – це теоретичне узагальнення суті відповідного явища, відображення існуючої реальності і діючих у ній закономірностей. Принцип, як зазначав Ф. Енгельс, не застосовується до природи та історії людей, а лише абстрагується від них; неприрода та людство уподібнюються до принципів, і, навпаки, принципи є вірними тільки, оскільки вони відповідають природі й історії [14, с. 34].

Сучасними дослідниками справедливо зазначено, що питанню стосовно принципів права в науці присвячено велику кількість якісної літератури, однак це досі не допомогло його загальноприйнятному вирішенню [12, с. 9].

Принцип права виступає системоутворюючим правовим елементом. Ним вноситься єдність до всієї системи правових положень; надання глибокої єдності юридичному регулюванню відносин в суспільстві [26, с. 53] постає конструкцією, довкола котрої здійснюється формування його норм, інститутів, галузей й всієї системи загалом [27, с. 32].

Дослідження будь-яких галузевих принципів права має здійснюватися з погляду їх походження, еволюціонування, правової природи, значення та практичної реалізації. Також важливим є виведення правової суті з філософського розуміння принципів [18, с. 55].

Дефініція «принцип» у науковій літературі визначається по-різному, з огляду на його різноаспектність і міжгалузеву значимість.

Інколи принцип розглядається як основний початок, на якому ґрунтується будь-яка наукова теорія, певна методологічна чи нормативна установка, правило, постулат; гносеологічний феномен, що не існує у природі; і як закон, який

використовується як організатор емпіричного матеріалу або як функція засобу пояснення будь-якого факту [6, с. 81–82].

Також науковці вважають, що принципом постають:

1) першопочаток, те, що лежить у базі відповідної системи з фактів, теорії та науки;

2) внутрішні переконання людини є тими практичними, моральними й теоретичними засадами, котрі керують особою в житті, в різних сферах діяльності [23, с. 383].

Розглядаючи ці визначення, С.В. Нечипорук наголошує на тому, що в їх межах представлено дві протилежні характеристики природи аналізованого поняття: у першому робиться акцент на його ознаках як об'єктивно існуючого явища, зокрема його первинності, природності, базовості, обґрунтованості тощо; у другому окреслюється його суб'єктивно-прикладний характер – необхідність сприйняття людьми та використання в реальному житті та діяльності [17, с. 51].

На думку Н.М. Вагіної, найбільш точно природу принципів права відображає позиція, за якої принцип права визначається як певна основоположна ідея, оскільки за такого підходу підкреслюється зв'язок права та правосвідомості, юридичної теорії та практики, робиться спроба дослідження генезису принципів права [5, с. 129–130].

У межах юридичної літератури визначення поняття «принцип права» досить неоднозначне. С.С. Алексєєвим наведено таке визначення: «керівні ідеї, якими характеризується правовий зміст, його сутність та суспільне призначення. З однієї сторони, принципами виражаються правові закономірності, з іншої – ними є найзагальніші правові положення, що діють у межах всієї сфери регулювання правового типу та поширюються на всіх суб'єктів. Такі норми чи прямо сформульовані в законодавстві, чи їх можна вивести із загальної суті законодавчих актів [3, с. 143].

А.М. Колодієм у рамках власної монографії «Принципи права України» визначено поняття «принцип права» через категорію відправних ідей існування права, що реалізують вираження найважливіших закономірностей та підвалин цього різновиду держави та права, постає однопорядковим із сутністю права та становить його основні характерні ознаки, відрізняється універсальністю, імперативністю вищого класу та суспільною значимістю, відповідає об'єктивній потребі побудування та зміцнення відповідного ладу в суспільстві [10, с. 27].

Певні вчені, наприклад О.Ф. Скакун [20, с. 221] та П.М. Рабінович [19, с. 93], принципи права визначають через поняття керівних ідей, об'єктивно властивих праву відправних початків, незаперечних вимог (позитивних зобов'язань), що ставлять до суб'єктів відносин у суспільстві заради ефективного об'єднання інтересів індивідуального, групового та громадського характеру й реалізують визначення змісту та спрямованості юридичного регулювання, зображають найістотніші закономірності форми соціально-економічного типу.

Як було зазначено вище, низка вчених трактує категорію принципів права як основні ідеї, положення, вихідні засади, що законодавчо закріплені. Так, В.Л. Кулапов та О.В. Малько зазначили, що принципами права є закріплені законодавством основоположні початки, які зображають його суть і дають визначення його змісту та порядку реалізації приписів правового характеру в суспільно значимих ситуаціях [13, с. 133].

Інші вітчизняні вчені характеризують принципи через категорію найбільш загальних вимог, які належать до відносин у суспільстві й їхніх учасників, а також керівних, вихідних засад, відправних установлень, за допомогою яких здійснюється вираження сутності права, впливає із справедливих ідей й свободи визначення загальної спрямованості та найістотніших рис чинної системи права [8, с. 197].

Так, із вищезазначеного ми побачили, що в межах юридичної літератури дійсно відсутня єдність стосовно дефініції поняття «принцип права». Доречним у цьому разі є думка А.М. Колодія щодо того, що, не враховуючи відмінності в поглядах на питання принципів права, єдиним є їхнє значення [10, с. 24].

Загальними принципами права є принципи, які постають притаманними праву загалом, такими, що діють у межах усіх галузей й інститутів права. До системи принципів права загального типу належать принципи правової визначеності, добросовісності, пропорційності, розумності тощо. Нижче пропонується розглянути кожен із наведених загальних принципів окремо.

Одним із найважливіших загальних принципів постає верховенство права. Так, цей принцип визначено в ст. 8 Основного закону України [11], ним відображається місце та значення права в державі та суспільстві. Він зазначає, перш за все, співвідношення права, держави й її інститутів – державних органів, посадових

й інших осіб. Таким чином, державна підпорядкованість та підпорядкованість її інститутів та його пріоритет із приводу них. Окрім вищевказаного, принципом верховенства права зазначається співвідношення права та політики, права та економіки, права й ідеології, а також співвідношення права та решти соціальних положень (наприклад, норми моралі, звичаїв тощо), що так само полягає у правовому пріоритеті з приводу таких співвідношень [7, с. 124].

Верховенством права постає універсальний феномен у двох значеннях:

1) у ролі єдиного феномена європейської культури, яка включає в себе досвід не лише англосовітських, а й континентально-європейських держав, однак, враховуючи все це, варто визнати наявність окремих відмінних рис: ознак історичного та концептуального типу, що зумовлено традиціями національного характеру;

2) в умовах глобалізації ним є універсальний принцип співіснування та співробітництва поміж народами та культурами, однак ця ситуація потребує міжкультурного діалогу щодо ймовірностей та меж просочення цього феномена до неєвропейських культур.

Далі пропонується дослідити принцип правової визначеності, база якого створюється завдяки концепції передбачуваності, відповідно до якої суб'єктам має бути гарантована можливість планування власні дії із впевненістю, що їм відомі правові наслідки власних дій. Цей принцип потребує оприлюднення нормативно-правових актів заздалегідь, їм має бути притаманна наявність ясного, точного, чіткого й несуперечливого характеру, вони мають бути спрямованими на майбутнє. Ю.І. Матвєєва зазначає перші кроки формування принципу правової визначеності, якими стала поява перших писаних правових джерел. Цим було надано формальну визначеність положенням права. Як приклад, Ю.І. Матвєєва пропонує для огляду писані пам'ятки права, зокрема Закон XII таблиць, Кодифікацію Юстиніана тощо [15, с. 362].

Л.Л. Богачовою визначено досліджуваний принцип через категорію сукупності вимог щодо організації й функціонування системи права заради гарантування стабільного положення правової природи громадянина завдяки вдосконаленню правотворчих та правозастосовних процесів [4].

В. Кернз під принципом правової визначеності розуміє зобов'язання органів державної влади гарантування легкості виявлення права

тими, до кого воно використовується, та набуття останніми змоги користуватися правом, а також способом, завдяки якому воно буде підлягати використанню та тлумаченню [9, с. 104].

Т.Н. Назаренко звертає увагу на те, що вимога правової визначеності утворює один з основоположних аспектів принципу верховенства права, є його необхідним наслідком і умовою реалізації. Прикладом автор називає рішення суду Маркс проти Бельгії від 13.06.1979 р., в якому ЄСПЛ зазначив, що принцип правової визначеності є невід'ємно притаманним праву Конвенції [16].

Наступним принципом для розгляду є принцип пропорційності (розмірності), що базується на ідеях справедливості та розуміється як елемент принципу верховенства права. Згідно із цим принципом правові дії й владні рішення мають пройти тестування щодо пропорційності, який має у своєму складі три критерії:

– доречність – тобто засіб, що призначено задля досягнення владної мети, має відповідати реалізації цієї мети;

– необхідність – тобто серед всіх придатних має бути обрано саме той засіб, що найменше здійснює обмеження права приватної особи;

– пропорційність у вузькому розумінні – тобто збиток особи через обмеження її прав має дорівнювати вигоді від досягнення мети, що була поставлена. В межах вузького розуміння пропорційність часто називають принципом балансування.

Наступним до розгляду пропонується принцип добросовісності. У межах принципу добросовісності необхідно звернути увагу на два аспекти:

1) добросовісність під час реалізації прав та повноважень, що зображено в концепції недопущення правовим зловживанням, забороні законодавчого обходу, помилки добросовісного типу тощо;

2) добросовісність під час виконання зобов'язань, що має відношення як до договірних, так і до недоговірних обов'язків.

Ще одним загальним принципом є розумність, що також можна розглянути як складник верховенства права. Принцип розумності потребує обґрунтування й послідовної суб'єктної поведінки (в тому числі і суб'єкту владних повноважень), встановлює потребу в їхній розсудливості. Суб'єкти мають зважувати свої дії із врахуванням їх ролі й наслідків, заради того, щоб визначити шкоду, що ними може бути завдана, порівнювати свою оцінку з оцінками інших [22].

Останнім, однак не за значенням, принципом у системі загальних принципів права стане принцип юридичної рівності, що означає, що до однойменних суб'єктів не може бути застосовано всі розрізнення, винятки, обмеження або переваги через їхні певні властивості. Сутність цього принципу зображується рівністю прав та свобод, правових властивостей, у рамках котрих суб'єкт права здійснює власну діяльність, перед законодавчими нормами та перед судом [24, с. 27].

Положеннями ст. 24 Основного закону України визначено, що громадянам надано рівні права та свободи, а самі вони є рівними перед нормами закону. Привілеї за расовими, політичними, релігійними, статевими, етнічними, соціальними, майновими, мовними й іншими ознаками є неприпустимими [11].

Нормативним документом, у межах якого закріплюється головний принцип міжнародного права інформатизації та телекомунікацій, можна визнати Загальну декларацію прав людини. Ст. 19 цього акта зазначає, що кожному притаманне право на свободу думки; цим правом передбачено процедури свободи думки, пошуку, інформаційного та ідейного отримання й передавання завдяки будь-яким засобам інформації незалежно від кордонів [25, с. 424].

Нинішніми вченими адміністративного права прийнято поділяти адміністративно-правові принципи на:

1) загальні (котрі сформульовано Конституцією України і здебільшого конституційними законами). Ними відображається побудова правової системи й вона загалом. Їм притаманне діяння однакового характеру стосовно всіх правових галузей, через що можна говорити про їх існування на загальноправовому та галузевому рівні, не здійснюючи змін у своєму змісті й власних характеристиках. До таких правових принципів належать:

- верховенство права та закону;
- заснованість дій суб'єктів правових відносин на законі;
- пріоритет людських й громадських прав та свобод;
- рівність громадян перед законом;
- взаємна відповідальність держави та громадянина;
- гуманізм та справедливість у взаємовідносинах держави і громадян [2, с. 109];

2) спеціальні (котрими відображається особливість й специфіка регулювання відносин суспільства адміністративно-правової при-

роди). Іншими словами, такий різновид принципів адміністративного права формується як під впливом принципів загального типу, так і відповідно до мети адміністративного права, котрій притаманна наявність двоєдиного характеру, що полягає у врегулюванні публічно-адміністративної діяльності через призму недоторканності та недопущення порушення публічних прав суб'єктивного характеру і свобод осіб.

Нині варто навести приклади європейської практики стосовно вищенаведених загальних принципів, зокрема рішення ЄСПЛ. Як приклад можна навести принцип верховенства права в рішеннях ЄСПЛ. Цей принцип закріплено:

1) преамбулою Статуту Ради Європи у вигляді принципу, котрий поруч із принципами свободи особи та політичної свободи є основою реальної демократії;

2) ст. 3 Статуту у вигляді принципу, визнання котрого постає зобов'язанням кожної країни, яка є членом Ради Європи;

3) подальшими офіційними документами цієї організації, зокрема в Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ЄКПЛ).

Здійснюючи тлумачення змісту принципу верховенства права в межах Конвенції, ЄСПЛ повсякчас реалізує розвиток його сутності, збагачуючи його чи не кожного року. Так відбувається, перш за все, через те, що, як неодноразово зазначав ЄСПЛ у власних рішеннях [21], Конвенція постає живим документом, отже, її варто розтлумачувати, враховуючи сучасні умови та ідеї, котрі переважають у рамках сьогоденного демократичного суспільства.

Наповнення сутності та розвитку верховенства права розпочалося із прийняття ЄСПЛ рішення у справі «Голдер проти Сполученого Королівства», який у цьому розумінні було визнано виховим аж до сьогодні [1]. Цю справу можна визначити першою в рамках практики Європейського Суду, в межах котрої чітко викладена роль принципу верховенства права щодо правового порушення конкретною державою – членом Ради Європи.

Висновки і пропозиції. Адміністративно-телекомунікаційне право спирається на певну сукупність принципів. Українське телекомунікаційне право перебуває на стадії становлення та розвитку. Процес визначення принципів телекомунікаційного права сприятиме на об'єднання, організацію та створення ієрархії правових положень телекомунікаційного права.

Українські принципи телекомунікаційного права засновуються на базових, загальних

принципах як теорії права, так і безпосередньо адміністративного права. Іншими словами, принципи адміністративно-телекомунікаційного права формуються, з однієї сторони, під впливом вищезазначених загальних принципів, а з іншої – з огляду на цілі телекомунікаційного права. Вони засновуються на конституційних правових положеннях, що закріплюють телекомунікаційні права й свободи, реалізують гарантування їхнього втілення в життя, а також на специфічних рисах і правових властивостях телекомунікацій як об'єкта правових відносин.

Список використаної літератури:

1. John J. Cremona. *The Rule of Law as a Fundamental Principle of the European Convention of Human Rights. A Council for all Seasons: 50th Anniversary of the Council of Europe*. Valetta : Ministry of Foreign Affairs (Malta), 1999. P. 120.
2. Адміністративна юстиція України: проблеми теорії і практики. Настільна книга судді / за заг. ред. О.М. Пасенюка. Київ : Істина, 2007. 608 с.
3. Алексеев С.С. *Общая теория права: ученик*. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008.
4. Богачова Л.Л. Принцип правової визначеності в європейському і національному праві (змістовна характеристика). *Теорія і практика правознавства*. 2013. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/tipp_2013_2_74.pdf
5. Вагина Н.М. *Принципы публичного права [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01*. Самара, 2004. 357 с.
6. Голованов В.Н. *Законы в системе научного знания*. Москва : Мысль, 1970. 231 с.
7. Грохольський В.Л. Загальні визначення принципів права. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2002. Вип. 19. С. 120–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2002_19_29
8. *Загальна теорія держави і права : Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина*. Харків : Право, 2009. 584с.
9. Кернз В. *Вступ до права Європейського Союзу / пер. з англ*. Київ : Знання КОО, 2002.
10. Колодій А.М. *Принципи права України : монографія*. Київ : Юрінком Інтер, 1998. 208 с.
11. Конституція України : Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 30. Ст. 141.
12. Кузьмина М.Н. *Юридический конфликт: теория и практика разрешения*. Москва : Юрлитинформ, 2008. 256 с.

13. Кулапов В.Л., Малько А.В. Теория государства и права : учебник. Москва : Норма : Инфа-М, 2011. 384 с.
14. Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения. Т. 20.
15. Матвеева Ю.І. Историко-теоретичні підвалини розуміння принципу правової визначеності. *Антропологія права, філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)* : статті учасників VII Міжнародного «круглого столу», м. Львів, 9–10 грудня 2011 р. Львів : Галицький друкар, 2012.
16. Назаренко Т.Н. Принцип «правовой определенности» и его применение судами общей юрисдикции Российской Федерации. URL: http://usd.sml.sudrf.ru/modules.php?name=press_dep&op
17. Нечипорук С.В. Конституційні засади організації та функціонування судової влади в Україні (питання теорії і практики) [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2011. 225 арк.
18. Полянничко А.О. Принципи права: сучасний загальнотеоретичний погляд. *Університетські наукові записки*. 2013. № 3. С. 55–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2013_3_10
19. Рабінович П.М. Основы загалної теорії права і держави : навч. посібник. Київ, 1995.
20. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник / пер. з рос. Харків : Консул, 2009.
21. Справа Бургарц проти Швейцарії, 22 лютого 1994 р., Серія А, № 280-В, параграф 28; Справа Крес проти. Франції, № 39594/98, 7 червня 2001 р. П. 70.
22. Теорія держави і права : підручник / О.В. Петришин, С.П. Поргбняк, В.С. Смородинський та ін. ; за ред. О.В. Петришина. Харків : Право, 2015. 368 с.; Загальні принципи права. Міжгалузеві та галузеві принципи права. URL: http://pidruchniki.com/70646/pravo/zagalni_printsipi_prava_mizhgaluzevi_galuzevi_printsipi_prava
23. Філософський словник [Текст]. Київ : Голов. ред. Укр. рад. енцикл., 1986. 525 с.
24. Фулей Т. Загальнолюдські (загально цивілізаційні) принципи права: деякі теоретичні аспекти. *Право України*. 2003. № 7.
25. Щербатюк Н.В. Сфера телекомунікацій як об'єкт адміністративно-правової охорони / Н.В. Щербатюк, А.В. Бондар, С.В. Чичирко. *Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія*. 2012. Вип. 9. С. 421–427. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Upsal_2012_9_103
26. Явич Л.С. Общая теория права. Ленинград : Изд-во Ленингр. ун-та, 1976. 288 с.
27. Явич Л.С. Проблемы правового регулирования советских общественных отношений. Москва : Госюриздат, 1961. 172 с.

Shchupakivskiy R. V. General principles of law and their significance for administrative and telecommunications law

The article is devoted to the consideration of the category of general principles and their significance for administrative and telecommunication law. The author gives in the article the definitions of “principle”, “principles of law” and directly “general principles of law”, the results of the study of the essence of general principles and administrative and legal principles.

The general principles of law are principles that operate within all branches and institutions of law. It is noted that the general principles apply to all legal branches and institutions, as well as the fact that, thanks to general principles, the bases are formed not only for the interpretation and implementation of legal provisions of legislation, but also for the procedures of norm-setting.

The principles of legal certainty, conscientiousness, proportionality, reasonableness, the rule of law, the equality of citizens before the law, mutual responsibility and citizenship, humanism and justice in the relations between the state and citizens were included in the system of general principles of law.

The article contains study of the practice of the European Court of Human Rights concerning the principles of law. The normative document, which fixes the main principle of the international information and telecommunication law, can be called the Universal Declaration of Human Rights.

The administrative and telecommunication law is based on a certain set of principles. The article defines the importance of the process of determining the principles of telecommunication law as a contribution to the unification, organization and creation of a hierarchy of legal provisions of telecommunication law.

The author determines that the principles of administrative and telecommunication law are formed, on the one hand, under the influence of general principles, and on the other hand, – taking into account the objectives of telecommunication law.

It is concluded that the Ukrainian principles of telecommunications law are based on basic, general principles of both theory of law and direct administrative law. They are based on constitutional legal provisions that enshrine telecommunications rights and freedoms, enforce their implementation, and the specific features and legal properties of telecommunications as an object of legal relations.

Key words: *principles of law, general principles of law, administrative and legal principles, rule of law.*